

Türkiye Cumhuriyeti tarafından koronavirüs (covid-19) etkisinin azaltılması için Sağlık Bakanlığı bünyesinde oluşturulan koronavirüs Bilim Kurulu'nun önerileri kapsamında; yargılama faaliyetlerinin yürütülmesinde herhangi bir soruna sebebiyet vermemek amacıyla birçok önlem alınmıştır.

Bu kapsamda Sayın Üyelerimizi bilgilendirmek amacıyla hazırlanmış olduğumuz çalışmayı bilginize sunarız.

KORONAVİRÜS (COVID-19)

KAPSAMINDA HUKUK ALANINDA YAPILAN DÜZENLEMELER VE ÜYELERİMİZ TARAFINDAN ALINABİLECEK TEDBİRLER

AV. SÜLEYMAN MERT SOYSAL
UFRAD DENETİM KURULU ÜYESİ

FRANCHISING DERNEĞİ
TURKISH FRANCHISING ASSOCIATION

KORONAVİRÜS (COVID-19) KAPSAMINDA HUKUK ALANINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARAFINDAN ALINAN TEDBİRLER

I. TEDBİRLER SİLSİLESİ

1. Duruşmaların ertelenmesine karar verildi.

- 17 Mart 2020 tarihli Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından alınan karar doğrultusunda; yargılama faaliyetlerinin yürütülmesinde herhangi bir soruna sebebiyet vermemek amacıyla, tutuklu işlere yönelik soruşturma ve kovuşturmalar ile ivedi sayılacak diğer hususlar haricinde **duruşma ve keşiflerin ertelenmesine** karar verilmiştir.

2. İcra takiplerinin durdurulmasına karar verildi.

- 22 Mart 2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile COVID-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını önlemek amacıyla alınan tedbirler kapsamında 30 Nisan 2020 tarihine kadar nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri olmak üzere, yurt genelinde yürütülmek olan **icra ve iflas takiplerinin durdurulmasına**, yeni icra ve iflas taleplerinin alınmamasına ve ihtiyati haciz kararlarının icra ve infaz edilmemesine karar verilmiştir.

3. Vergi konusu bakımından mücbir sebep ilan edildi.

- 24 Mart 2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’ne göre; ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan veya salgından doğrudan etkilenen ya da İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında **geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin** bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan **mükellefler itibarıyla 1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesine** karar verilmiştir. **Bu tebliğ sadece vergi açısından mücbir sebep halini düzenlemektedir.**

4. Kira bedelinin ödenmemesi tahliye sebebi oluşturmamasına karar verildi.

- 26 Mart 2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında **1/3/2020 tarihinden 30/6/2020 tarihine kadar işleyecek iş yeri kira bedelinin ödenmemesi kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmayacağına** karar verildi.

5. Yargıda sürelerin durdurulmasına karar verildi.

- 26 Mart 2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında 13 Mart 2020 tarihinden 30 Nisan 2020 tarihine kadar;
- İtiraz, başvuru, dava açma, şikayet, ihtar, bildirim gibi maddi hukuka ilişkin tüm süreler,
 - Hakim tarafından belirlenen kanunlarla taraflara verilen süreler,
 - Arabuluculuk, uzlaşma süreleri,
- durdurulmuştur.

II. SALGIN TEHLİKESİ DEVAM EDERSE NE OLACAK?

Salgın riskinin devam etmesi durumunda Cumhurbaşkanı en fazla altı aya kadar bu süreleri yeniden durdurabilecek. Salgın riski ortadan kalktığında durdurma kararı aynı usulle kaldırılabilir.

III. SAYIN ÜYELERİMİZ TARAFINDAN HUKUK KAPSAMINDA ALINABİLECEK TEDBİRLER :

1. Mutlaka taraflar arasında imzalanan, geçerli olan sözleşmeler dikkatlice incelenmeli, salgın hastalık gibi özel durumlarda ne şekilde hareket edileceğine ilişkin düzenlemeler var ise bu hususlara uyulmalıdır.
2. Tarafların hak ve yükümlülüklerinin salgın hastalık süreci içerisinde yeniden düzenlenmesi konusunda müzakerelere başvurulmalıdır.
3. Her ticari ilişki ve bu ilişkinin korunduğu hukuksal durum farklı olabileceğinden mevcut konu tüm yönleriyle ele alınmalı, çevrenizde karşılaştığınız örneklerin kendi ticari ilişkinize uygulanamayabileceği göz ardı edilmemelidir.
4. Kira ilişkisi ile diğer tedarik, hizmet, alım-satım gibi ticari ilişkilerin hukuki statülerinin farklı olduğu, sadece icra takiplerinin 30 Nisan’a kadar kira alacağına ilişkin tahliye taleplerinin ve sözleşme fesih hakkının 30 Haziran’a kadar durdurulduğu unutulmamalıdır.
5. Başta kira bedeli alacağı olmak üzere sözleşmeden kaynaklanan borçların taraflarca aksi bir karar alınmadıkça ortadan kalkmadığı, bu bedellerin muaccel hale gelmesine herhangi bir engel bulunmadığı unutulmamalıdır.
6. Kira bedeline ilişkin olarak müzakere ve hukuksal durumunuzu ortaya koymak amacıyla Kiralayana bir ihbarname keşide edilerek duruma göre kira bedelinde uyarılma, askıya alma, geçici teşvikler, ödemesiz dönemler, salt ciro kirası uygulama gibi alternatif talepler iletilebilecektir.
7. Şu günlerde özellikle kira alacakları için çok güncel olan mücbir sebep olgusunun, ifa imkansızlığı, kısmi ve geçici ifa imkansızlığı, aşırı ifa güclüğü terimlerinin AVM mağazaları için ayrı, cadde mağazaları için ayrı, yani her somut olay bakımından ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği, bu konuda mutlaka profesyonel hukuki destek alınması gerektiği unutulmamalıdır.